มหาวิทยาลัย กับวัฒนธรรม

ประวัติศาสตร์

๑. เมื่อ ชุมชน จะประกอบกิจกรรม
ย่อมแสวงหา แบบแผน เพื่อปฏิบัติ
และ แบบแผนอันเหมาะสมนั้น
ขึ้นอยู่กับ เงื่อนไขจำเป็น ทางวัตถุ และสังคม
เช่น ลมฟ้าอากาศ ถ้ำ ภูเขา ป่า
หรือ ความสัมพันธ์ กับชุมชนอื่น
นอกจากนี้
ยังขึ้นอยู่ด้วย
กับ อุดมคติ ของชุมชนนั้น
ทั้งที่ ชัดแจ้ง และแฝงเร้น.

๒. ได้กำหนด แบบแผน และปฏิบัติตามแล้ว
เกิดผลดี
ย่อมทำอย่างนั้นอีก ในโอกาสต่อไป
เมื่อหลายครั้งเข้า
แบบแผน นั้น ก็เป็น ประเพณี

๓. มรดกแห่งชาติ
ประเพณี ที่แสดงคุณค่าให้ประจักษ์ถึง
เป็นที่ยอมรับ ที่เลื่องชื่อ
เป็นหลักเกณฑ์ สำหรับกิจการในชุมชน
และเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม
อันเป็นผลรวมแห่งเสรีภาพ
ของศิลป ประเพณี และสิทธิ
ของชุมชนนั้น

๔ สังคม คือ ชุมชน
หรือประกอบด้วยชุมชน

เพื่อสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันทรงคุณค่า
สังคมจึงมี
ระเบียบแบบแผนทางศีลธรรม
ระเบียบแบบแผนทางวัฒนธรรม
ระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ
ที่ดิน เขายอมรับ

๔. องค์ประกอบทางด้านของสายธรรม
คือ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
และ ความมั่นคงของสถาบันปกครอง

องค์ประกอบทางจิตใจ
คือ ศีลธรรม
ประเพณี
และ สถิติปฏิญญา ต้นความ สร้างสรรค์ ศิลปวิทยาการ.

๕. ในกลางเวียนแห่งการเกื้อกูลกัน
ความเป็นฟันฐาน สนับสนุนการสร้างสรรค์วัฒนธรรม
และ ลัทธินธรรมก็ย้อนสร้างเสริมสายสงวนยิ่งขึ้น.

๖. โลกทวันตกา มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติรูปแบบ
ผู้คนหวังดีพัฒนาต่อสู้เพื่ออยู่รอด
สายธรรมตวันตกจึงแม้น
ความแปรผันและสาปสูญ
เพื่อเปลี่ยนรู้ ลอายนะ และลอยคอย

อารมณ์ ทางอักษร
เพื่อการใช้ประโยชน์ ในปัญหาเพื่อแก้ปัญหา
ทั้งทางกฎ สิทธิปัญญา และจริยธรรม

๕. ทุกอาการกิริยาทางกายในอดีต
คนไทยเรามีในอารมณ์ และจิตสำนึก
ในเจ้าสัมปชัญญะ ในเจ้าปัญญา
ยึดถือมั่นเป็น
จึงไม่เห็นอารมณ์ เป็นคู่ปรับ
แต่กลับรักเสียใหม่เป็นมิตรสนิท
อนึ่ง สาสิน อารมณ์ เน้น เมตตา กรุณา สัตว์
เสริมสร้างความเชื่อเพื่อสาธารณ์
สัมปชัญญะจึงแสวงหาความเข้าใจลึกซึ้ง
ในเชิงจิตใจ
ยิ่งกว่า อารมณ์ทางอักษรเป็นคนไทย
สร้างสุขสมคติ ยึดถือ ที่ไม่เป็นทาสอักษร
ไม่ปรารถนา เปลี่ยนแปลง แก่งแย่ง ชิงชัง ตามยุคสมัย
มีคติอารยธรรมไทย แต่เดิมมา

๔. คำบรรยายใต้ภาพ

ผู้สังเกตจะแห่งใจ ความหวาง สะเอียด ลึกซึ้ง
และสำนวนภาษาในการพูดประจำวันของผู้คน
ดังนี้:

กินใจ เกรงใจ กลัวใจ กวนใจ กลุ้มใจ กลับใจ กลั้นใจ
ขึ้นใจ ขวยใจ ขวางใจ ขัดใจ ขื่นใจ ขาดใจ ขุกใจ ขุ่นใจ
คับใจ แค้นใจ เคืองใจ
จุใจ จืดใจ แจ้งใจ จดใจ จำใจ จนใจ จะใจ
ใจคอ
ชอบใจ ชั่วใจ ชุ่มใจ
ซึ้งใจ
ดีใจ ดูใจ เดือดใจ
ตกใจ ตัดใจ ตั้งใจ ตายใจ เต็มใจ ตรอมใจ
ถูกใจ ถึงใจ
ทอนใจ น้อยใจ น้ำใจ
ถูกอกใจ ทำใจ ทนใจ ทายใจ ท้อใจ
เบาใจ บาดใจ
ปวดใจ ปลอบใจ ปลงใจ ปักใจ ปลื้มใจ เป็นใจ

ผูกใจ ผิดใจ
ผันใจ ผากใจ
พอใจ พิงใจ
ภูมิใจ
มั่นใจ มัดใจ
ยวนใจ ยั่วใจ ยอมใจ ยั้งใจ เย็นใจ
ร้อนใจ ร้าวใจ
ลุ่นใจ ลงใจ
สุขใจ สมใจ สองใจ สาใจ สิ้นใจ สุดใจ ส่งใจ ห่อนใจ
หนักใจ เหี่ยวใจ
อุ่นใจ

สายธรรมที่มีคำในภาษาเช่นนี้เป็นอาชญธรรมอย่างไร.

๑๐. สายธรรมไทยเดิมเน้นอิสรภาพ

จากการรู้จากชมเชย ภายนอก
และจากกิเลสตัณหา ภายใน
โดยไม่หลงลืมหน้าที่ของตน
แต่เผชิญ ลิ้มรส ดื่มด่ำ และเปี่ยมเปรม
ในขณะแห่งปัจจุบัน

ด้วยสติ และปัญญา
อันเกิดจาก การรู้ตัว และควบคุมจิตตน
คุณธรรม และหลักศีลธรรม อันสืบทอดวิถีไทยเดิม
ส่งเสริมนำพาความอิ่ม
อยู่ในสังคมทุกกาล
ไม่แล่นเนื้อ ไม่ร้อนเร่า ไม่รีบด่วน ไม่รุนแรง
ยังชีพทางสายกลางแห่งชีวิต

ค่านิยมไทยปัจจุบัน
มีรูปแบบเป็นอย่างไร ?
ส่งผลต่อคุณธรรม และหลักศีลธรรมอย่างไร ?

๑๑. เมืองไทยในปัจจุบัน
จิตใจผู้คนสับสนหลงใหล
ขาดรากฐานค่านิยมดั้งเดิม
ถั่มนธรรมเนียม หันเหพฤติกรรม
รวนเร เลือกไม่ถูก
เดินตามฝรั่ง เดินตามหลังเขาคลอด

"ชีวิตบัดซบ"
ไร้คุณค่าและความหมาย
ชีวิตลดราคา
ปลดง่ายๆไร้เหตุผล...

ตลก
สายธรรมเช่นนี้
ศัลยของสังคมบรรพกาล.

๗. วัฒนธรรมมาตกประเพณี และแบบแผน
ที่หนดโดยเอื้อนไป หลายประการ
ทั้งอัตรู แลดสัมม สังคม ศูดมกุติ ๆ
ลักทางแห่งวัฒนธรรม
ที่ถูกศัลย พันธิสัย มนุษย์จะกำหนด
แต่มนุษย์ได้ทำ สิ่งศัลย์พันธิสัย สิ่งเร็จมาแล้วมาก
ด้วยความชำนาญลาด และความเฟียร
ดังนั้นควรพิจารณา
ที่หนดว่าที่ทางอันพึงประสงค์
ของวัฒนธรรมไทย.

๑๓. มหาวิทยาลัย
แหล่งรวมสมอง สติปัญญา และความเชี่ยวชาญ
พึงรับภารกิจสำคัญ
ให้ทั้งความรู้ลึก และรู้รอบ
ที่ผูกพอกเทคโนโลยี
ศึกษาให้รู้แจ้ง และรู้ชัด
ทั้งอากาศ เงื่อนไข และวิวัฒนาการ
ของอารยธรรม และวัฒนธรรมไทย
ให้รู้ทั้งที่ปฏิบัติอยู่
และที่ปฏิบัติประโยชน์เฉพาะกาล
เพื่อจะได้ใช้ทั้งรู้ มั่นคำหนุน
อารยธรรม และวัฒนธรรมอันพึงประสงค์
ของไทยสืบไป.

๑๔. ดังนั้น
มหาวิทยาลัยไทย:
(๑) ควรมีหลักสูตรศึกษาและค้นคว้า
ทางศิลป วัฒนธรรม อารยธรรม

ทั้งในเชิงอนุรักษ์และเชิงพัฒนา
และเชื่อมโยงเทคโนโลยีทันสมัย ปัจจุบัน.

(๖) ควรมีสถานที่พัฒนาธรรมชาติ
ดำเนินกิจกรรมนอกหลักสูตร
จัดแสดงศิลปกรรม นาฏกรรม ดนตรี ฯลฯ
ทั้งสำหรับคนในมหาวิทยาลัย
และสังคมส่วนรวม

(๗) ควรสนับสนุน ส่งเสริม การสร้างสรรค์
ศิลปวัฒนธรรม ของผู้มีศักยภาพ
โดยเปิดแบ่งปันเวลาและพื้นที่ให้ท่าน ไม่เร่งรัด ไม่กังวล
เพื่อเป็นอิสระ ที่จะสู้สึก นึก และคิด ได้กว้างไกล.

(๘) ควรฟื้นฟูศิลปะ ศิลป์ และประเพณีดั้งเดิม
ผลงานสร้างสรรค์ในชุมชน
ยกย่องเชิดชูเกียรติ ศิลปิน กวี และปราชญ์ ฯ
ไม่ว่าจะเป็นคนในมหาวิทยาลัยหรือไม่

(ข) ควรใช้สัทศิลป์อันเหมาะสม
ทั้งในด้านการแสดงและด้านเทคนิค
แสดงความสัมพันธ์สอดคล้อง
ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ
เสริมสร้างบรรยากาศที่อ่อนโยน
วัฒนธรรมและอารยธรรมไทยยั่งยืนนาน.

(ง) ศึกษาเรียนรู้ความพลวัตของเพื่อนบ้าน
ที่ปฏิบัติวัฒนธรรม
กำหนดทางสายกลางแห่งการปฏิบัติ
ไม่ตกอยู่กับอดีต
ไม่เร่งรีบไปสู่อนาคต
ฟังดูและรู้ขัด
ทันโลกพร้อมกับชีวิตที่เปี่ยมคุณค่าและความหมาย.

---

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๑

(๗) ศึกษาวิชชา ธรรมชาติมนุษย์ให้เป็นอิสรัง
ทั้งด้านกายและใจ ให้รู้จริง :
กายวิภาค สรีระ ประสาท สมอง ,
จิตวิภาค รู้ รู้สึก นึก คิด ,
สภาวะ ตื่น เคลิ้ม หลับ ฝัน ,
ราคะ ตัณหา วิราคะ นิโรธ ,
ความสัมพันธ์ต่อมนุษย์ สัตว์ และธรรมชาติ
ทั้งข้อจำกัด และศักยภาพที่แฝงเร้น ,

แล้วนำความรู้จริงนั้น
มาสู่ปฏิบัติการ
สร้างสรรค์ชีวิต สังคมอารยธรรม
ที่พึงประสงค์
ในโลกนี้.

๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๖